

MEZINÁRODNÍ KYNOLOGICKÁ FEDERACE

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI) (AISBL)

13, Place Albert 1er, B - 6530 Thuin (Belgique), tel : ++32.71.59.12.38,

fax :++32.71.59.22.29, internet : <http://www.fci.be>

MEZINÁRODNÍ PRAVIDLA PLEMENITBY FCI

1. Úvod

Cílem chovu psů jsou funkčně zdraví psi s konstitucí a povahou typickou pro dané plemeno, psi, kteří mohou prožít dlouhý a šťastný život k užítku a radosti své, svého majitele a celé společnosti. Plemenitba by měla být vedena tak, aby podporovala zdraví a tělesnou i duševní pohodu potomstva i feny. Základem zdravé plemenitby jsou odborné znalosti, poctivost a spolupráce na národní i mezinárodní úrovni. Chovatelé by měli být vedeni k tomu, aby si uvědomili důležitost zodpovědného sestavování chovných párů i výběru jednotlivých zvířat používaných k chovu. Členové FCI a smluvní partneři by měli zajišťovat vzdělávací programy pro chovatele, pokud možno každoročně. Vzdělávání chovatelů je více doporučováno než striktní chovatelská pravidla a přísné požadavky chovatelských programů, které mohou snadno vést jak ke snížení genetické rozmanitosti plemene, tak i k vydělení nejlepších jedinců a omezení spolupráce se svědomitými chovateli. Chovatelé a chovatelské kluby by měli být povzbuzováni ke spolupráci s vědci v otázkách genetického zdraví, aby se předešlo takovým spojení, která by vedla k odchovům nezdravých potomků. Každý jedinec, který je používán k chovu nebo je testován na dědičné choroby, musí být identifikovatelný (čipem nebo tetováním). Chovatelé by měli používat plemenný standard jako směrnici, jak má plemeno vypadat. Měli by se vyvarovat jakéhokoliv přehánění.

2. K chovu by měli být využíváni pouze funkčně a klinicky zdraví psi s konstitucí typickou pro své plemeno; tzn. do chovu lze používat jedině psy, kteří netrpí žádnou závažnou chorobou ani funkční poruchou.

2.1 Pokud blízcí příbuzní nějakého psa trpícího dědičným onemocněním nebo funkční poruchou jsou používáni do chovu, měli by být spojováni výhradně s jedinci z linií s nízkým nebo žádným výskytem této choroby nebo poruchy. Je-li pro nějakou chorobu/funkční poruchu k dispozici DNA-test, měli by být všichni chovní jedinci testováni, aby se předešlo spojení dvou přenašečů (viz bod 5).

2.2 Je třeba se vyvarovat takových spojení, u kterých se z dostupných informací dá předpokládat vyšší riziko choroby nebo funkční poruchy či poškození potomstva.

2.3 K chovu by měli být využíváni pouze jedinci s temperamentem typickým pro dané plemeno. To znamená, že by chovná zvířata neměla vykazovat žádné známky poruch chování ve formě nepřiměřeného strachu nebo agresivity v nevyprovokovaných situacích či v situacích, které lze považovat za relativně běžné.

3. Pro zachování nebo lépe rozšíření genetické rozmanitosti plemene je třeba se vyvarovat nadměrného využívání špičkových jedinců (matador breeding) a blízké příbuzenské plemenitbě. Nikdy by nemělo docházet ke spojování sourozenců mezi sebou, matky se synem nebo otce s dcerou. Obecně se doporučuje, aby žádný jedinec nezplodil více potomků než kolik odpovídá pěti procentům registrovaných štěňat v populaci daného plemene v průběhu pěti let. Velikost populace plemene by neměla být posuzována pouze na národní úrovni, zejména u málopočetných plemen.

4. Výsledky vyšetřování fenotypových projevů polygenních onemocnění (pozitivní i negativní) by měly být k dispozici ve veřejně přístupných registrech. Tyto výsledky by měly být používány jako pomůcka k selekci a sestavování chovných párů.

4.1 Chovatelské ukazatele založené na výsledcích vyšetřování by měly být pokud možno počítačově zpracovány pro usnadnění selekce chovných zvířat nejen podle fenotypového projevu, ale i podle předpokládaného genotypu. Jako obecné pravidlo by mělo platit, že očekávaná chovatelská hodnota určitého spojení by měla být vyšší než je průměr plemene.

4.2 Vyšetřování se doporučuje pouze pro choroby a plemena, kde má daná choroba velký vliv na zdraví jedince.

5. Výsledky DNA testů na dědičné choroby by měly být používány, aby se předešlo rozmnožování nemocných jedinců, nemusí ale nutně vést k vymýcení dané choroby. Psi, kteří jsou přenašeči (carriers, heterozygoti) nějaké recesivní choroby, by měli být spojováni výhradně s jedinci, kteří prokazatelně nenesou alelu pro tuto chorobu.

6. Každý pes by měl být schopen přirozeného rozmnožování. Umělá inseminace by neměla být používána z důvodu fyzické neschopnosti jedince se přirozeně rozmnožit. Fena, která není schopna přirozeného porodu kvůli své anatomii, zděděným dispozicím nebo neschopnosti postarat se o potomstvo, ať už kvůli povaze nebo zděděné neschopnosti produkovat mateřské mléko, by měla být vyřazena z plemenitby.

7. Zdravotní problémy, které nelze zjistit pomocí DNA testů ani jiného vyšetření, by měly mít stejný vliv na program plemenitby jako výsledky testů.

8. Jako obecné pravidlo by mělo platit, že z plemenitby by selekcí nemělo být vyřazováno více než 50% jedinců; chovní jedinci by měli být vybíráni z lepší poloviny populace.

9. Základem každého chovu by měl být odchov štěňat, kterým je zajištěna správná výživa, dostatek podnětů z okolního prostředí, stimulace od matky, chovatele a ostatních, aby si štěňata osvojila správné sociální návyky a reakce.

Více konkrétních informací o zdravém chovu psů je uvedeno v Mezinárodním chovatelském řádu FCI (FCI International Breeding Rules) a v rádech FCI, článek 12 - etický kód chovu psů (FCI Standing Orders, Article 12 - Code of Breeding Ethics).

Tato mezinárodní pravidla byla schválena komisí pro chov FCI v Naples 23. května 2009.

Tento dokument byl schválen ústředním výborem FCI v Madridu v únoru 2010.